

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting varkenshouderij Noteboom, gemeente Rijssen–Holten

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

14 maart 2011 / rapportnummer 2280-56

1. Oordeel over het MER

De familie Noteboom is voornemens een varkenshouderij op te richten aan de Maneschijns-weg ongenummerd te Holten met:

- een nieuwe stal voor het huisvesten van 2.688 vleesvarkens;
- een mestopslag;
- een bedrijfswoning.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijssen-Holten, een wijziging van het bestemmingsplan voor een nieuwe bouwka-vel en een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de be-sluitvorming over de bestemmingsplanwijziging en de Wm-vergunning wordt een gecombi-neerde plan- en besluit-m.e.r. procedure doorlopen.

Het MER is goed gestructureerd en helder geschreven. Hierdoor is het een prettig leesbaar rapport, dat zowel geschikt is voor burgers als voor de bestuurlijke besluitvorming.

De Commissie¹ signaleerde bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke in-houdseisen echter een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De tekortkomingen betreffen:

- de maximale mogelijkheden van de bestemmingsplanwijziging;
- de beschrijving van effecten op Natura 2000-gebieden;
- de invoerparameters voor de ammoniak-, geur- en fijn stofberekeningen;
- de cumulatieve geurhinder;
- de biogasinstallatie.

Door het ontbreken van deze informatie was de juistheid van de emissieberekeningen niet verifieerbaar en daarmee waren de effecten van emissies op de omgeving niet inzichtelijk.

Naar aanleiding hiervan heeft de initiatiefnemer een aanvulling op het MER opgesteld², die de Commissie heeft betrokken bij haar oordeel. De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. Daar-om heeft de Commissie geen zienswijzen over de aanvulling in haar advies kunnen betrek-ken. De Commissie adviseert de aanvulling zo spoedig mogelijk openbaar te maken.

De Commissie is van mening dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informa-tie aanwezig is voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Het MER en de aanvulling tezamen geven een goed beeld van het voornemen, de mogelijke alternatieven en hun effecten op de omgeving.

Uit het MER en de aanvulling blijkt dat het voornemen leidt tot een toename van ammoniak-depositie op de voor stikstofgevoelige habitattypen in de, al overbelaste, Natura 2000-gebieden. Daarmee is aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden als gevolg van het voornemen niet uit te sluiten.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

² Zie voor data en termijnen bijlage 1.

De toename van de stikstofdepositie wordt gesaldeerd in het kader van het ‘Beleidskader Natura 2000 en stikstof voor veehouderijen’ van de provincie Overijssel. Het is voor de Commissie niet navolgbaar of en in hoeverre:

- met deze saldering een toename wordt voorkomen dan wel een afname wordt bereikt van de stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden;
- wat dit betekent voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Bestemmingsplanwijziging

Het MER

De voorgenomen activiteit kan alleen uitgevoerd worden door middel van een bestemmingsplanwijziging. Voor deze wijziging geldt een plan-m.e.r.-plicht waarbij onder andere de maximale mogelijkheden³ van de bestemmingsplanwijziging beschreven moeten worden. Het MER beschrijft een variant met de bijbehorende maximale emissies. Hierbij wordt alleen uitgegaan van de stal zoals die nu wordt aangevraagd. Aangezien het beoogde bouwblok van 1,5 ha. nog ruimte laat voor verdere uitbreiding is de beschreven maximale variant niet gelijk aan de maximale mogelijkheden die de bestemmingsplanwijziging biedt. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER een beschrijving te geven van de maximale mogelijkheden die de bestemmingsplanwijziging biedt voor het voornemen en zo nodig de effectbeoordeling hierop aan te passen.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER wordt aangegeven dat in het nieuwe bestemmingsplan de oppervlakte van de stal wordt gemaximaliseerd (gebaseerd op het aangevraagde aantal dieren), etagebouw wordt uitgesloten en dat het bouwblok aangepast wordt aan de omvang van het aangevraagde bedrijf. Op basis van deze uitgangspunten is in het MER de maximale variant beschreven.

2.2 Natura 2000-gebieden

Het MER

Indien de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan door toename van stikstofdepositie kan leiden tot significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden (vooral rele-

³ Uit de jurisprudentie blijkt dat bij het beoordelen van de m.e.r.-plicht en bij het opstellen van het MER uitgegaan moet worden van wat het plan maximaal mogelijk maakt, waarbij uitgegaan kan worden van een realistisch maximaal scenario.

vant voor de voor verzuring en vermessing gevoelige habitats) dient een 'passende beoordeling' te worden opgesteld en opgenomen in het MER. Het MER beschrijft alleen de habitattypen in de Natura 2000-gebieden, maar geeft geen inzicht in de stikstofdepositie van het voornemen op deze habitats. Wel wordt inzicht gegeven in de totale stikstofdepositie van het voornemen op de Natura 2000-gebieden. Er wordt geen conclusie getrokken over de gevolgen van de depositie, maar er wordt verwezen naar compensatie via saldering in de provinciale depositiebank. In het MER ontbreekt de uitwerking van deze voorgestelde saldering via de depositiebank. Daardoor is niet navolgbaar of wordt voldaan aan alle in het "Beleidskader Natura 2000 en stikstof voor veehouderijen" van de provincie Overijssel gestelde criteria en zijn de gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet duidelijk. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER te beoordelen of significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden door het voornemen op voorhand uit te sluiten zijn en, indien dit niet het geval zou zijn, een 'passende beoordeling' op te nemen. Tevens adviseerde zij om inzicht te geven in de voorgestelde saldering en de effecten daarvan op Natura 2000-gebieden.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER wordt aangegeven dat de afstand van het voornemen tot de Natura 2000-gebieden dusdanig is dat de invloed op deze gebieden zich beperkt tot het aspect ammoniak. De toename van ammoniakemissie en de ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden is voor alle beschreven alternatieven in een overzichtelijke tabel opgenomen. Tevens wordt geconcludeerd dat er sprake is van een overbelaste situatie en dat toename van ammoniakdepositie ongewenst is. Daarmee is aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden door het voornemen niet uit te sluiten.

De initiatiefnemer heeft inmiddels, ten behoeve van saldering, ammoniakrechten aangekocht en heeft bij de provincie Overijssel een aanvraag ingediend voor een Natuurbeschermingswet 1998-vergunning.

2.3 Invoerparameters ammoniak, geur- en fijn stofberekening

Het MER

In de modelberekeningen voor ammoniak, geur en luchtkwaliteit (fijn stof) zijn bij alle alternatieven de gemiddelde gebouwhoogtes van de te realiseren stal verschillend, namelijk 6,20 meter, 5,20 meter en 5,75 meter. Uit de milieutekening blijkt dat de hoogte 6,20 meter is. Doordat met verschillende hoogtes is gerekend zijn de berekeningsresultaten niet verifieerbaar. De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER de correcte invoerparameters te hanteren en daar waar nodig de berekeningen opnieuw uit te voeren. Indien de uitkomsten wezenlijk zouden verschillen van die in het MER, zou de alternatievenvergelijking opnieuw uitgevoerd moeten worden.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is gerekend met de correcte gebouwhoogte (6.20 meter). De uitkomsten, van de op basis hiervan opnieuw uitgevoerde berekeningen, geven slechts kleine verschillen ten opzichte van het MER en hebben geen invloed op de conclusies.

2.4 Cumulatieve geurbelasting

Het MER

Bij het overzicht van geurbronnen die zijn gebruikt bij de berekening van de cumulatieve geurbelasting ontbreekt koppeling met de adresgegevens van deze bronnen. Tevens ontbreekt een duidelijke tabel waarin de koppeling tussen adresgegevens, geurbelasting en beoordeling van het leefklimaat is opgenomen. Ook is in de beoordeling uitgegaan van de voorgrondnormen en niet van de achtergrondnormen zoals in bijlage 6 en 7 van de Handleiding bij de Wgv vermeld. Hierdoor zijn de juistheid van de cumulatieve geurberekeningen en de gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving niet inzichtelijk. De Commissie adviseerde duidelijk inzicht te geven in de ligging van de bronnen en de gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving voor de geurgevoelige objecten.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is een duidelijke koppeling tussen bronnen en adresgegevens gemaakt. Tevens zijn de gevolgen van de beschreven alternatieven voor de geurgevoelige objecten duidelijk weergegeven.

2.5 Biogasinstallatie

Het MER

In de samenvatting van het MER wordt op blz. 5 onder "Bodem en water" gesproken over verwerking van mest in de co-vergistingsinstallatie. Uit het MER blijkt verder niet of en op welke schaal mestbe- en -verwerking toegepast gaan worden. Deze informatie is van belang voor de effectbeoordeling op onder andere de aspecten geur en stikstofemissie. De Commissie adviseerde in een aanvulling aan te geven of en op welk schaalniveau mestbe- en -verwerking toegepast gaat worden.

Aanvulling op het MER

Uit de aanvulling op het MER blijkt dat mestbe- en -verwerking, in casu een biogasinstallatie, geen onderdeel uit zal maken van het voornemen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Familie Noteboom, Holten

Bevoegd gezag: College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Rijssen-Holten

Besluit: vergunning op grond van de Wet Milieubeheer

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14.0

Activiteit: het oprichten van een varkenshouderij

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Rijssens Nieuwsblad: 16 juni 2009

ter inzage legging startnotitie: 17 juni 2009 tot en met 28 juli 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 juni 2009

richtlijnenadvies uitgebracht: 9 september 2009

richtlijnen vastgesteld: 27 oktober 2009

kennisgeving MER in Rijssens Nieuwsblad: 7 december 2010

ter inzage legging MER: 8 december 2010 tot en met 19 januari 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 10 december 2010

toetsingsadvies uitgebracht: 14 maart 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. G.J.H. Elbertsen (werkgroepsecretaris)

ing. H.J.M. Hendriks

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Milieueffectrapport Varkenshouderij Noteboom, LTO Noord Advies, Doetinchem, 14 september 2010;
- Aanvulling Milieueffectrapport Varkenshouderij Noteboom (nr. 2280), LTO Noord Advies, Doetinchem, 21 februari 2011.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 2 februari 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Benthem Gratemala advocaten namens C.T.C.M. Koerkamp, Holten
2. E.F.H. de Valk, Holten

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Oprichting varkenshouderij Noteboom, gemeente Rijssen–Holten en de aanvulling daarop

De familie Noteboom is voornemens een varkenshouderij op te richten aan de Maneschijsweg ongenummerd te Holten met een nieuwe stal voor het huisvesten van 2.688 vleesvarkens, een mestopslag en een bedrijfswoning. Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijssen–Holten, een wijziging van het bestemmingsplan voor een nieuwe bouwkaavel en een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de bestemmingsplanwijziging en de Wm-vergunning wordt een gecombineerde plan- en besluit-m.e.r. procedure doorlopen.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3212-2

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

